ČESKÝ KRUMLOV

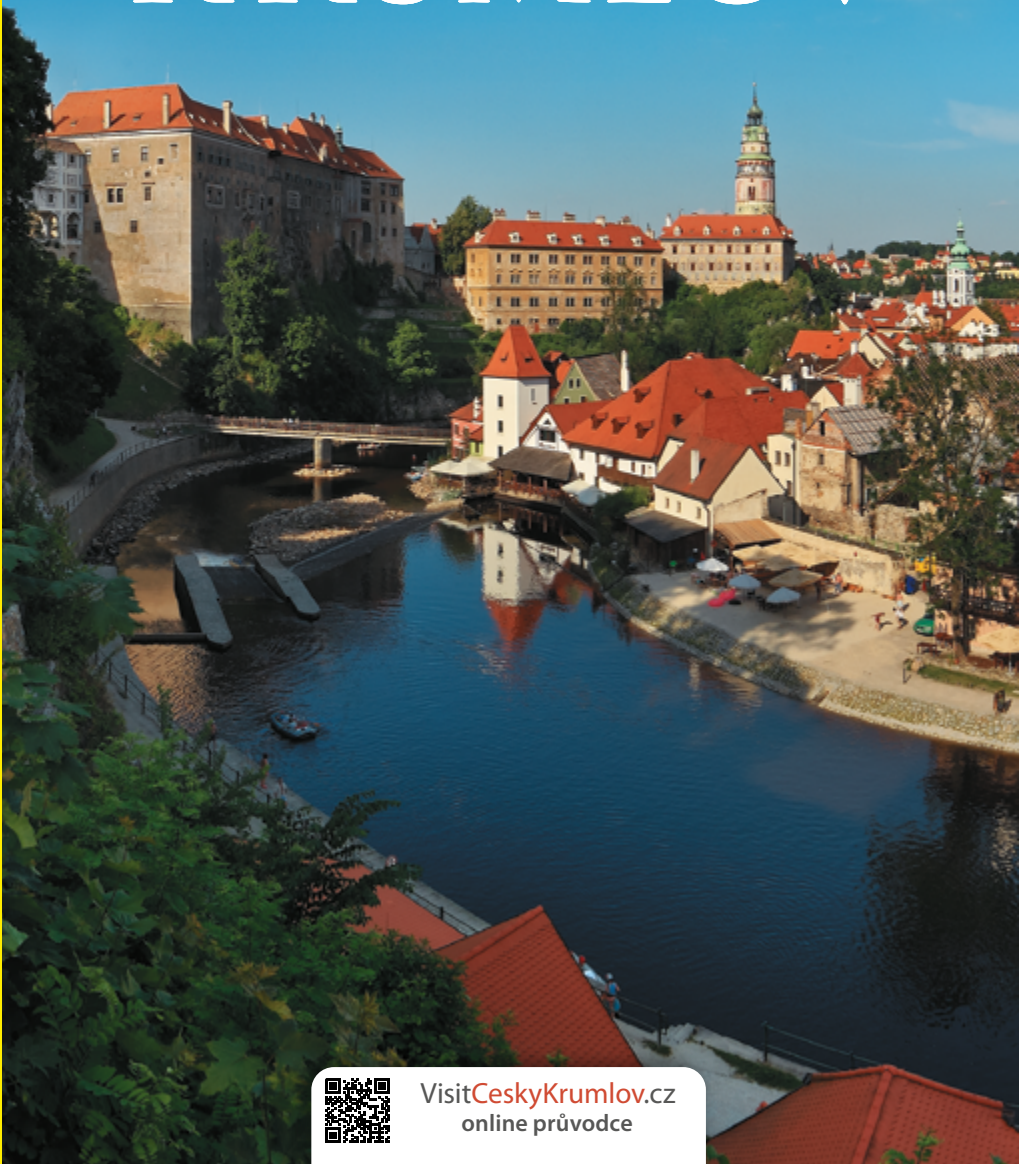

VisitBohemia GUIDE

mapa 1 : 7 000

historie a současnost ● tipy a zajímavosti ● plán zámku

VisitCeskyKrumlov.cz
online průvodce

MEZINÁRODNÍ
INTERNATIONAL
HUDEBNÍ
MUSIC
FESTIVAL
ČESKÝ KRUMLOV

GENERÁLNÍ PARTNER

Kooperativa
VIENNA INSURANCE GROUP

festivalkrumlov.cz

ČESKÝ KRUMLOV

❖ **Erb města**
na fasádě radnice. Je tvořen městskou bránou s hradbami, nad nimiž je štít s rožmberskou růží, kterou přidržují eggenberští krkavci. Tuto podobu získal městský znak roku 1671.

MCU

Český Krumlov

Vydavatelství MCU s. r. o.
Chvalšinská 242, 381 01 Český Krumlov
Tel./fax: +420 387 428 360; e-mail: info@mcumedia.cz
www.mcumedia.cz
Text: Lukáš Reitinger
Fotografie: Libor Sváček
Technická redakce: Radek Eliášek
Grafická úprava, sazba: Pavel Dvořák, Petr Novosad
Úprava fotografií: Libor Sváček, Radka Sváčková

Vydání 1., 20. publikace v edici „VisitBohemiaGUIDE"
Český Krumlov (dotisk 2020), 84 stran
Reprodukce kterékoliv části této publikace je možná pouze s předchozím písemným souhlasem vydavatele.
Všechna práva vyhrazena.

© Vydavatelství MCU, 2020

ISBN: 978-80-7339-155-3

*Neopakovatelná dispozice města se vytvářela po staletí ve složité terénní situaci na březích **řeky Vltavy**, která město ve svých smyčkách uzavírala a zároveň chránila.*

ČESKÝ KRUMLOV

Český Krumlov s počtem třinácti tisíc obyvatel dnes náleží vedle Prahy k turisticky nejnavštěvovanějším městským památkovým rezervacím v České republice. Jihočeské město patřilo roku 1992 k prvním českým památkám, které byly zařazeny do Seznamu světového kulturního a přírodního dědictví **UNESCO**. Historickým centrem Krumlova, stejně jako Prahou, protéká řeka **Vltava**. Na jednom jejím břehu se rozprostírá kouzelné staleté město, které neztratilo svůj středověký ráz, na druhém břehu se nad skálou tyčí majestátní hrad a zámek. Při pohledu na toto působivé panoráma jistě mnohé z nás nepřekvapí ocenění prestižního časopisu **National Geographic**, který roku 2008 tuto lokalitu zařadil na šestnáctou příčku nejkrásnějších historických míst světa.

Při výčtu krumlovských „nej" bychom měli zmínit i značnou rozlohu zámeckého komplexu. Vedle Pražského hradu, sídla českých králů, je krumlovský hrad a zámek **druhou největší šlechtickou rezidencí** v České republice. Ohromné feudální sídlo dodnes vydává svědectví o jednom pravidle této země. Od 15. do 20. století v Čechách až

na krátké časové výjimky platilo, že ten, kdo držel Krumlov, byl nejbohatším šlechticem království. O bohatství krumlovské vrchnosti dnes vypovídají i zámecké interiéry, z nichž některé jsou otevřeny celoročně. Největší rozkvět tato jihočeská aristokratická rezidence zažila v době renesance a baroka (16.–18. století). Slavné časy v Českém Krumlově ožívají každoročně na konci června při **Slavnostech pětilisté růže**, kdy městem a hradem procházejí honosné průvody v historických kostýmech tehdejší šlechty, dvořanů a měšťanů. Uličky zaplní dobové trhy, hudba a obecné veselí. Zvláště velkolepé oslavy byly roku **2009**, kdy uplynulo **sedm set let** od první písemné zmínky, v níž byl Krumlov označen za město. Malebné domky zdejších měšťanů dnes poskytují přístřešek penzionům, galeriím, muzeím, rozmanitým obchůdkům a mnoha stylovým hospůdkám. Kouzlo Českého Krumlova je ještě podtrženo zasazením do podmanivé jihočeské krajiny v podhůří Šumavy, na úpatí Blanského lesa.

*Během červnových **Slavností pětilisté růže** si obyvatelé připomínají minulost města, zejména jeho rozkvět za éry posledních Rožmberků.*

HISTORIE

I když archeologické výzkumy zde dokládají pravěké a raně středověké osídlení, zásadní kolonizace se zdejší krajiny dotkla až s příchodem 13. věku. Řeka Vltava se zde několikrát točí, což vytváří řadu meandrů. Terénní situace dala samotnému místu i jméno Chrumbenowe (Krummau) znamenající křivý luh či křivá louka. Pod tímto názvem lokalita poprvé v pramenech prokazatelně vystupuje roku 1253 jako jedno z hlavních sídel rodu **Vítkovců**. Početný šlechtický rod se dělil do několika větví, z nichž každá měla ve svém erbu růži jiné barvy. Vítkovci, kteří založili Český Krumlov, měli na svých štítech snad namalovanou růži zelenou. Když tito první majitelé hradu

ČERVENÁ RŮŽE A MEDVĚDI

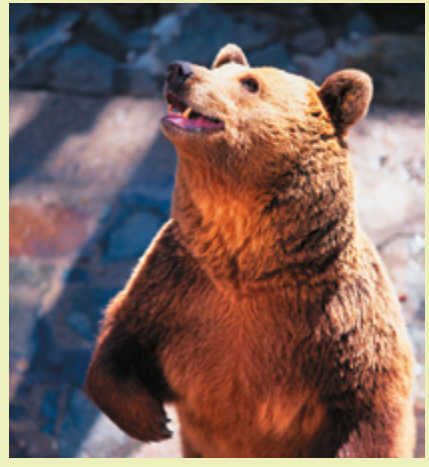

❖ Na mnoha krumlovských stavbách lze nalézt štít s **rožmberskou růží**. Tento erb je u předků Rožmberků doložen již na přelomu 12. a 13. století. Praotec rodu Vítek z Prčice († 1194) rozdělil svůj majetek mezi své potomky a každému přidělil do erbu růži jiné barvy. Rožmberkové obdrželi růži červenou. Reálná událost z konce 12. věku se po řadě pokolení proměnila v rodovou **pověst „O dělení růží“**, která se stala námětem známého obrazu dnes vystaveného na I. prohlídkové trase zámku.

❖ V Českém Krumlově se můžeme setkat i s mladší podobou rožmberského znaku z poloviny 16. století. Tehdy Vilém z Rožmberka rozvíjel fikci z 15. století o příbuzenství Rožmberků s **italským šlechtickým rodem Orsini**, který odvozoval svůj původ od antických hrdinů. Vilém napodobil dokonce orsiniovský erb: červenou růži, zlaté břevno a červeno-stříbrné kosé pruhy. Překlad italského slova **orsa znamená medvědice** a Vilém se symbolicky ke svým vybájeným italským předkům přihlásil tím, že choval na zámku **medvědy**, kteří byli jako štítonoši zobrazováni i z obou stran rožmberského znaku. Chovem svých erbovních zvířat na krumlovském sídle založil tradici, která již trvá čtyři staletí. Příkop mezi prvním a druhým zámeckým nádvořím obýval medvěd Vok († 2016), v současnosti zde žijí medvědi **Marie Terezie**, **Vilém** a **Polyxena**.

vymřeli, získali roku 1302 panství jejich příbuzní **Rožmberkové**, Vítkovci s erbem červené růže. Nová vrchnost přenesla na místní sídlo i svou rezidenci, díky čemuž se nadále rozvíjel nejen hrad, ale i přilehlá trhová osada, kterou prameny poprvé roku 1309 nazývají městem.

Rožmberkové náleželi k nejmocnějším šlechtickým rodům v českém království. Zvláště v letech 1394 a 1402, kdy jako jedni z vůdců povstalé šlechty dvakrát věznili na Českém Krumlově českého a římského krále **Václava IV.** Tyto aspirace překonal v 15. století **Oldřich II. z Rožmberka**, jenž využil nepokojů za náboženských husitských válek a získal nová rozsáhlá panství, stejně tak rozšířil i krumlovský hrad. Gotická podoba sídla byla z větší části zastřena za rozsáhlých renesančních přestaveb v době

Majitelé hradu a rodové erby: Vilém z Rožmberka, Jan Kristián z Eggenbergu, Josef Adam ze Schwarzenbergu.

vlády **Viléma z Rožmberka** v druhé polovině 16. století. Tehdy se hrad začal proměňovat v zámek. Podnět k rozsáhlým přestavbám krumlovské rezidence daly vysoké reprezentativní nároky a politický vzestup vladaře Viléma. Vlivný Rožmberk zastával úřad nejvyššího pražského purkrabího, fakticky českého místokrálе. Od španělského krále Filipa II. obdržel jeden z nejprestižnějších řádů katolické aristokracie, **Řád zlatého rouna**. Dvakrát se dokonce v letech 1573 a 1575 uvažovalo o jeho kandidatuře na polský trůn.

Rožmberské dominium zažívalo za Vilémovy vlády nesmírný rozkvět. Měšťané se ve výzdobě svých domů nechali inspirovat velkolepou přestavbou šlechtického sídla, o čemž také vypovídají fresky a sgrafita na mnoha krumlovských domech.

*Městská čtvrť **Latrán** vznikla spontánně vedle hradu, čímž si tyto uličky vysloužily i své jméno odvozené od latinského slova „latus" znamenající bok či postranní část.*

Vilém navázal na předcházející rozkvět dolování v okolí Českého Krumlova, zakládal na svém dominiu rybníky. Tyto a další činorodé podnikatelské aktivity ale nemohly postačovat vladařovým vysokým nárokům. Před bankrotem a rozprodáním panství Rožmberka uchránila jen smrt, která jej zastihla roku 1592. Řešení finančních problémů připadlo jeho mladšímu bratru **Petru Vokovi**. Tento poslední vladař domu rožmberského přistoupil v letech 1601–1602 k bolestné záchraně, prodal Český Krumlov císaři **Rudolfovi II.** a přesídlil na zámek Třeboň. Petr Vok uzrál z mladého bouřliváka v neobyčejně pozoruhodnou osobnost s hlubokými kulturními zájmy. Zvláštního věhlasu se těšila jeho knihovna. Jeho skonem **roku 1611 rožmberský rod vymřel**. Po roce **1602**, kdy krumlovské panství koupili **Habsburkové**, se sice stavební ruch a činorodost posledních Rožmberků z Českého Krumlova vytratily, ale jméno zámku se tehdy skloňovalo po celé Evropě, konkrétně ve spojitosti se skandálním životem šíleného levobočka císaře Rudolfa II. – dona Julia Caesara d´Austria, který zdejší rezidenci obýval až do své smrti roku 1609 (str. 43).

V zeměpanských rukách zůstal Český Krumlov jen do roku 1622, kdy jej získal štýrský rod **Eggenbergů**. Jednalo se původně jen o zbohatlé a povýšené měšťany ze Štýrského Hradce (Graz) v Rakousku. Chybějící generace urozených předků měl nahradit také titul krumlovského vévody. Povýšené knížectví s vévodským titulem bylo císařem Ferdinandem II. ustanoveno roku 1628. Když nebudeme brát zřetel k Moravě a Slezsku,

BÍLÁ PANÍ

❖ Urozené německé šlechtické rody se v 16. století chlubily tím, že se jim zjevuje duch Bílé paní, který podle černé či bílé barvy svých šatů (v některých verzích rukaviček) předpovídal členům rodu narození potomka, či smrt. Páni na Krumlově se německé šlechtě snažili vyrovnat a Bílou paní převzali. U Rožmberků je pověst o nadpřirozeném zjevení **poprvé doložena roku 1577**. Teprve v 17. století byla Bílá paní spojena s konkrétní historickou osobou, s duší nešťastné **Perchty z Rožmberka** (1429 až 1476; na obrázku), která byla týrána a nakonec prý prokleta svým mužem. Její obrazy dodnes zdobí několik jihočeských zámků, kde se má Perchtin duch stále zjevovat. Český Krumlov není výjimkou.

Budějovická brána *(1598–1602, Domenico Benedetto Cometta z Eckthurnu) chránila severní vstup do města. Je jedinou branou z původních devíti, která se dochovala.*

bylo krumlovské dominium mezi lety 1634–1785 jediným panstvím v Čechách, ke kterému se vázal titul vévody. Nositelům tohoto titulu také náležel jeden z nejčestnějších postů při korunovaci českých králů na Pražském hradě. Znak krumlovských vévodů navazoval na rožmberskou tradici, jihočeské knížectví symbolizovalo **pět červených růží**. Tento znak ve svém erbu nosily tři generace Eggenbergů. Teprve poslední představitelé rodu, **Jan Kristián** a **Marie Ernestina z Eggenbergu**, se na Krumlově usadili a v druhé polovině 17. století obnovili slávu opuštěné rožmberské rezidence. Své sídlo proměnili ve významné společenské a kulturní centrum zvláště jako milovníci hudby, opery a baletu. Marie Ernestina z Eggenbergu se také značně zasloužila o rozšíření knihovny, která je dnes druhou největší zámeckou **knihovnou** v České republice. Z celé řady počinů tohoto knížecího páru zmiňme výstavbu **divadla na V. zámeckém nádvoří**, rozšíření zámecké zahrady a vybudování morového sloupu na náměstí.

Roku **1719** Český Krumlov zdědili **Schwarzenbergové**, kteří pocházeli z Dolních Frank v Německu a jejichž další državy se rozprostíraly v Rakousku. Od poloviny 17. století v Čechách vlastnili panství Třeboň a Hlubokou. Spojením těchto dominií s krumlovským panstvím se Schwarzenbergové bezkonkurenčně stali nejbohatší šlechtou v zemi, taktéž užívali titul „vévodů krumlovských". Zdejší zámek si zvláště oblíbil **Josef Adam ze Schwarzenbergu**. Jeho choť Marie Terezie ze Schwarzenbergu ve své korespondenci o krumlovském

Most ***Na Plášti*** *spojuje IV. a V. zámecké nádvoří. Zároveň podpírá zastřešené chodby, které vedou do barokního divadla a do zámeckých zahrad.*

sídle dokonce psala jako o „malém paláci plném kouzel". Za jejich vlády v letech 1741–1782 získala šlechtická rezidence víceméně svou dnešní podobu. Přestavby se dočkaly zámecké divadlo, **Plášťový most**, zahradní **letohrádek Bellarie**. U zámeckých zahrad byla vybudována zimní jízdárna, pro radovánky šlechty sloužily nové sály: **Maškarní** a **Zrcadlový**.

Na panoramatickém záběru vidíme dvě městské čtvrti rozdělené Vltavou: ***Vnitřní Město*** *a* ***Latrán*** *. . .*

. . . v pravé části bývalý ***minoritský klášter*** *s novoměstskou zahradou, v pozadí* ***hora Kleť*** *(1 084 m n. m.).*

Rožmberský jezdec *s rodovým znakem na štítě nebyl zpodobňován pouze na pečetích a náhrobcích Rožmberků, ale také na domech jejich měšťanů (Latrán čp. 39).*

S příchodem **19. století** již vrchnost postupně o zámek ztrácela zájem, zvláště když knížecí rodina hlavní pozornost věnovala přestavbě zámku Hluboká, novému hlavnímu rodovému sídlu. Tehdy naopak začal ožívat společenský ruch v krumlovském podzámčí.

V polovině 19. století zdejší měšťané již přestali být poddanými své vrchnosti a plně se ujali správy svého města a místního společenského života. Průmyslová revoluce zásadním způsobem tvář Krumlova nezměnila. Byla sice zbořena větší část hradeb, ale středověký vzhled města v zásadě zůstal zachován. Německé a české obyvatelstvo zde žilo víceméně v symbióze, teprve s příchodem nacionalismu výrazněji docházelo k národnostním rozporům. Třenice vyvrcholily roku **1938**, kdy byl po Mnichovské dohodě Český Krumlov připojen k Hitlerově velkoněmecké říši. V květnu roku **1945** bylo město jako součást obnoveného Československa osvobozeno americkou armádou. Konec války přinesl i **odsun obyvatelstva německé národnosti**. Zásadní majetkové změny postihly i zámek. Poslední majitel JUDr. Adolf Schwarzenberg se právě v převážně německém Českém Krumlově vymezil proti nastupujícímu nacismu, když na zámku roku 1937 hostil československého prezidenta Edvarda Beneše. Po Schwarzenbergově odchodu do exilu nacisté roku **1940** jeho majetek zkonfiskovali a **roku 1947 byl československým státem vyvlastněn**. V poválečných letech se sice město stavebně značně rozrostlo, ale samotné historické centrum moderní výstavbou v zásadě zasaženo nebylo. Teprve pád komunistického režimu roku **1989** nabídl Českému Krumlovu možnost stát se jedním z nejvyhledávanějších turistických center České republiky.

1. Hrádek s věží /str. 17
2. Mincovna /str. 19
3. Horní hrad /str. 20
4. Plášťový most /str. 11
5. Barokní divadlo /str. 30
6. Zámecká zahrada /str. 32
7. Kostel sv. Jošta /str. 41
8. I. nádvoří – Rejdiště /str. 16
9. Zámecké schody /str. 42
10. Klášter /str. 35
11. Budějovická brána /str. 10, 34
12. Lazebnický most / str. 44
13. Vlašský dvůr /str. 49
14. Široká ulice /str. 45
15. Egon Schiele Art Centrum /str. 51
16. Na Louži /str. 49
17. Náměstí Svornosti /str. 46
18. Parkán /str. 44
19. Kostel sv. Víta /str. 56
20. Prelatura /str. 50
21. Jezuitská kolej (hotel Růže) /str. 52
22. Jezuitský seminář (Reg. muzeum) /str. 52
23. Městské divadlo /str. 52
24. Most Ed. Beneše /str. 49, 52

Vstup do areálu zámku z prostranství před tzv. ***Červenou branou****.*

HRAD A ZÁMEK

Rozsáhlý hradní a zámecký komplex, který je po Pražském hradu druhým největším šlechtickým sídlem v České republice, byl budován po sedm staletí. Stopy na rozlehlém sídle zanechala řada stavebních slohů: gotika, renesance, baroko, rokoko a klasicismus. Celé návrší nad řekou Vltavou je dnes zastavěno **téměř čtyřiceti objekty středověkého hradu a novověkého zámku**. Při výstavbě těchto budov bylo dodržováno zajímavé pravidlo. Na střechách zámku nenajdeme až na jednu výjimku dva stejné komíny.

Dolní část komplexu

Rozhraní mezi městem a zámkem tvoří zámecké schody a **Červená brána**. Jedná se o dva přístupy na **I. zámecké nádvoří**, kde bývalo hospodářské zázemí šlechtické rezidence. V malých domcích žili řemeslníci, služebníci a chovalo se zde domácí zvířectvo. Nelze se tedy podivovat nad tehdejším názvem **Rejdiště** (tj. výběh pro domácí zvířata). Na toto nádvoří vbíhali i vepři měšťanů, což Vilém z Rožmberka pod trestem zabavení a porážky prasete zapovídal. Nádvoří obklopují: gotická budova **Solnice**, která původně sloužila jako sladovna a sýpka (dnes **turistické informační centrum**), staré purkrabství, bývalý rožmberský pivovar, panský špitál, barokní kočárovny a rozlehlé konírny, dnes sloužící pro expozici originálů barokních soch (tzv. **lapidárium**) – viz str. 21.

ZÁMECKÁ VĚŽ

❖ Pomyslným středobodem celého Českého Krumlova je takzvaný **Hrádek**, věž s přilehlým palácem. Jedná se o nejstarší dodnes dochovanou část krumlovského hradu. Podle nedávné dendrochronologické analýzy (datování dochovaných dřevěných prvků pomocí letokruhů) stálo druhé patro zámecké věže nejméně již v letech 1291–1313. Oválná obranná věž (takzvaný berkfrit) byla z obranných důvodů přístupná až ve výši prvního patra. Středověký původ stavby dodnes připomínají i dva zvony z roku 1406.

❖ Gotický ráz ztratil Hrádek během stavebních úprav na konci vlády Viléma z Rožmberka v 80. a 90. letech 16. věku, kdy architekt **Baldassar Maggi z Arogna** věž navýšil na 54,5 m (6 podlaží) a okrášlil o arkádový ochoz. Manýristicky laděnými freskami celý Hrádek vyzdobil Bartoloměj Beránek-Jelínek. Zdá se, že výmalba věže předně symbolizuje dobové alchymistické a astrologické představy a zároveň pravděpodobně demonstruje i konkrétní astrologickou situaci spjatou s okamžikem narození Viléma z Rožmberka. Renesanční nástěnná výzdoba Hrádku byla restaurována a obnovena na konci 20. století.

Výška věže	**54,5 m**
Počet schodů	**162**
Maximální průměr věže	**12 m**
Maximální tloušťka zdiva	**3,7 m**
Počet zvonů	**4**

❖ **Ochoz věže** je přístupný po dobovém schodišti, které vede i v síle obvodové zdi. Výstup nabízí působivý výhled nejen na historické město, ale i na panoráma okolní krajiny. Prostory k věži přilehlého Hrádku slouží pro expozici celoročně otevřeného **Hradního muzea** (viz str. 18).

Cesta na **II. zámecké nádvoří** vede přes most nad příkopem, v němž jsou chováni **medvědi** (str. 6). Nejvýznamnější dominantou celého prostoru je **Hrádek s věží**. Na tuto nejstarší dochovanou část hradu navazují dvě křídla **Nového purkrabství** (Buchhalterie), zdobeného

HRADNÍ MUZEUM

❖ Hradní muzeum bylo otevřeno **11. 1. 2011** v nově zrekonstruovaných, dříve nepřístupných prostorách **Hrádku**. **Celoročně přístupná expozice** uceleně představuje dějiny krumlovského zámku. Velká většina předmětů pochází ze zámeckých depozitářů a je poprvé veřejně vystavena. Celková koncepce našla své vzory ve „zlaté éře evropských muzejních instalací" v 19. století.

*Relikviář s ostatky **sv. Reparáta**, světce z římských katakomb, je vystaven v části „pokladnice sakrálního umění".*

❖ **Sál pánů z Růže a Sál krumlovských vévodů** připomínají historii od 13. do 19. století. Prohlédnout si můžete mj. **gotické vitráže** ze 14. století, originální tisk **Schedelovy kroniky** z roku 1493, **Řád zlatého rouna**, rodokmeny či obrazy jednotlivých vlastníků krumlovského panství.
V muzeu uvidíte zařízenou **kancelář správy panství** nebo **byt významného knížecího úředníka** z přelomu 19. a 20. století. Předměty odhalující každodenní duchovní život i zbožnost našich předků jsou vystaveny v tzv. pokladnici sakrálního umění, které vévodí **ostatky sv. Reparáta**.
Zbrojnice nabízí, vedle perské zbroje, palné a sečné zbraně k lovu a k boji ze 17.–18. století. Pušky, šavle, uniformy a hudební nástroje připomínají **schwarzenberskou granátnickou gardu**, která krumlovský zámek strážila v letech 1742–1948. Expozici Hradního muzea uzavírají staré fotografie a **biograf** – filmové záběry zámku, města a honů či sportovních aktivit Schwarzenbergů.

❖ **Samostatné prohlídky po celý rok**, k dispozici jsou cizojazyčné texty i audioprůvodce, návštěvu můžete spojit s výstupem na věž (viz str. 17).

Autor modelu: Jiří Krampera

***Model hradu** ukazuje, jak vypadal areál v polovině 16. století. Návštěvníci si jej mohou prohlédnout ve vstupním centru, kde je také **kavárna** a **muzejní obchod**.*

***II. nádvoří** – na fotografii zleva: barokní **Mincovna** (prodej vstupenek), vstup na **Horní hrad** přes zasypaný příkop, za stromem ukryta **Máselnice** a vpravo **Nové purkrabství**. Děla připomínají působení **schwarzenberské gardy**.*

v různých odstínech šedi technikou renesanční výmalby zvanou **chiaroscuro**, která je ve střední Evropě víceméně ojedinělá. Buchhalterie vybudovaná v letech 1577–1578 sloužila k správě rozlehlého panství (dnes archiv a zámecká knihovna). Na protilehlé straně nádvoří byla v 80. letech 16. století postavena **Mincovna**, v níž je v současné době umístněna centrální pokladna pro návštěvníky zámku. Před vstupem do Horního hradu stojí **Máselnice** s renesančním průčelím, jejíž jádro tvoří starší gotická budova. Název připomíná, že se v objektu vyrábělo máslo a zpracovávaly mléčné výrobky. Druhému zámeckému nádvoří se také říkalo gardové, neboť zde v přízemí Buchhalterie u děl měla

*Renesanční štít **Máselnice**. Ta vznikla přestavbou starší budovy u vstupu do Horního hradu.*

III. nádvoří *si zachovalo renesanční ráz, bohatá malířská výzdoba čerpající náměty* ***z antických dějin*** *je pravděpodobně dílem* ***Gabriela de Blonde*** *(kolem roku 1575).*

kasárna knížecí **schwarzenberská granátnická garda**, která na zámku působila v letech 1742–1948.

Horní hrad

Klenutá strmě stoupající chodba s dřevěnou podlahou spojuje druhé nádvoří s mohutným palácovým komplexem Horního hradu, v němž se nacházejí reprezentativní a soukromé prostory samotné šlechty a jejího nejužšího dvora. Křídla paláců na skalním masivu obepínají **III. a IV. nádvoří**, která dotváří renesanční nástěnné malby. Štětce malířů zde vykouzlily iluzi řady stavebních prvků se sochami postav antické historie a mytologie. Program fresek zároveň doplňují typická sgrafita. Nechybí zde postavy sedmi planet, čtyř Živlů či pěti Smyslů. Ze starších architektonických prvků se na **IV. nádvoří** zachovaly pozdně gotická bohatě profilovaná ostění oken a zdobný arkýř. V průchodu za čtvrtým nádvořím je vstup do rozlehlých třípodlažních Václavských sklepů s instalací stálé výstavy současné umělecké keramické tvorby. **Zadní trakt hradu** byl chráněn mohutnou přilehlou hradbou zvanou plášť, která později dala jméno monumentálnímu **Plášťovému mostu** (str. 11), jenž překlenuje skalní průrvu mezi Horním hradem a **V. zámeckým nádvořím**. Již od druhé poloviny 17. století byly nad mostem vybudovány dvě chodby, kterými aristokracie nerušeně procházela do zámeckých zahrad a **divadla**. Budovu dvorní scény nechal v 80. letech 17. století postavit Jan Kristián z Eggenbergu, o necelé století později objekt prošel rokokovou přestavbou (str. 30). Spolu s tzv. Renesančním domem a středověkou hradební zdí s částečně dochovaným cimbuřím vymezuje divadlo prostor V. zámeckého nádvoří, za nímž se rozprostírá téměř jedenáctihektarová **zámecká zahrada** (str. 32).

Značné kulturní bohatství se skrývá zvláště v komnatách Horního hradu, kde jsou uložena a zčásti vystavena různá mobiliární vybavení, umělecká díla a jiné exponáty. Celkově se tento soubor řadí k nejpočetnějším zámeckým depozitářům v České republice. Tyto prostory jsou dnes přístupné v rámci **prohlídkových tras**: na dvou z nich můžete obdivovat prostory Horního hradu, třetí vám nabízí expozici věnovanou **zámeckému divadlu**, vystoupat můžete na **věž** a přístupné je také **zámecké lapidárium**.

IV. nádvoří *navazuje malířskou výzdobou na III. nádvoří, autor není znám.*

Prostory, kde se nacházely komnaty ***posledních rožmberských vladařů****, jsou dnes zařízeny v renesančním stylu* / ***I. prohlídková trasa****.*

I. rožmberský pokoj *je dnes, stejně jako kolem roku 1600, zařízen jako hodovní síň. Stěny zdobí nástěnné koberce ze 17. století* / ***I. prohlídková trasa****.*

Ve III. renesančním pokoji *nástěnné malby z roku 1577 s biblickou tématikou zároveň vyjadřují touhu posledních Rožmberků po následnících* / ***I. prohlídková trasa****.*

Renesanční předpokoje *zdobí i kazetové stropy s motivem rožmberské pětilisté růže* / ***I. prohlídková trasa****.*

Zámecká kaple sv. Jiří *je poprvé doložena k roku 1334. Dnešní rokoková výzdoba pochází z poloviny 18. století* / ***I. prohlídková trasa***.

Barokní jídelnu *s rozkládacím stolem zdobí tapiserie a podlaha vyhotovená z různých vzácných dřev* / ***I. prohlídková trasa***.

Ložnice kněžny Eleonory Amálie ze Schwarzenbergu *s orientálním salonkem a soukromou kaplí* / ***I. prohlídková trasa***.

Baldachýnový salon *– sloužil jako přijímací salon, k posezení při neformálních návštěvách, ke konverzaci a společenským hrám. Vyzdoben je kdysi módními předměty dovezenými z Orientu nebo benátskými zrcadly* / ***I. prohlídková trasa***.

ZLATÝ EGGENBERSKÝ KOČÁR

❖ Nejstarší dochovaný kočár v českých zemích vyrobil v Římě roku **1638** Guiseppe Fiochini na objednávku krumlovského vévody Jana Antonína z Eggenbergu, který tehdy vedl politickou misi k papežskému stolci. Skvostný vůz vezl ve velkolepém průvodu římskými ulicemi **dary pro papeže Urbana VIII.** Byl tažen šestispřežím, podkovy koní byly stříbrné, zatímco podkovy koně samotného knížete byly ukovány ze zlata. Taktéž obleky účastníků průvodu byly krumplovány zlatem a stříbrem. Kočár je zdoben vynikající řezbářskou prací a zlacením. Krom řady antických motivů jej krášlí rožmberské růže, erbovní znamení krumlovských vévodů. Již od 17. století je uchováván na krumlovském zámku jako připomínka slavného poselstva do Říma (dnes **první prohlídková trasa**). Zpráva o římské misi byla tehdy uložena i v báni zámecké věže.

První prohlídková trasa nabízí ke zhlédnutí nejstarší a nejreprezentativnější prostory. Nedílnou součástí šlechtického sídla byla zámecká **kaple sv. Jiří**. Jak dokládají její podlouhlá okna, byla původně postavena v gotickém stylu v první polovině 14. století. Po řadě úprav se své dnešní podoby dočkala za rokokových přestaveb v polovině 18. století. Hlavní oltář kromě sochy sv. Jiří, jemuž je kaple zasvěcena, zdobí i ostatky sv. Kalixta. K nejstarším dochovaným interiérům zámku patří i malá gotická kaple sv. Kateřiny z 15. století s původní středověkou vitráží. V soukromých

MAŠKARNÍ SÁL

❖ K nejpůvabnějším interiérům krumlovského zámku náleží Maškarní sál, jehož stěny roku **1748** vyzdobil **Josef Lederer** malbami šlechtických radovánek na probíhajícím plese, plném karnevalových masek a cizokrajných převleků.

❖ Bavící se aristokratickou společnost tvoří **135 postav** Turků, Číňanů, vojáků, zahradníků, poutníků či vesničanů a dalších postaviček. Prostor ovládají převážně figurky z populární **italské pouliční komedie dell´arte**. Kavalír v masce učeného poplety zvané Il Dottore provokuje dámy na horním balkonu stříkačkou. Žárlivého Pantalona podvádí jeho manželka a jiná figurka mu posměšně nasazuje parohy. Králem komedie dell´arte je bezesporu **Harlekýn**. Jeho masku zdobenou barevnými záplatami nenosí na freskách pouze kavalír s dámou, ale i cvičená opička. Své místo zde nalezla i nejslavnější divadelní postava – melancholický milenec s francouzským jménem **Pierot**.

❖ Plejádu masek komedie dell´arte doplňují i rakouské a bavorské komické figurky Hansvurstů či jeden duch. Na balkoně, kde hráli hudebníci, jsou namalovány jejich hudební nástroje, na stěně, za níž byla šatna pro masky, nalezneme vyobrazení převleků pověšených na háčcích. Takovýchto skrytých symbolů, vtipů a narážek je Maškarní sál plný. Na své dílo vzhlíží i samotný malíř Josef Lederer, který se také zvěčnil jako účastník plesu. Slavný sál je možné zhlédnout při návštěvě **první prohlídkové trasy** zámku.

Interiéry kněžny Eleonory ze Schwarzenbergu *jsou dnes přesně zařízeny dle inventářů a fotografií z 2. poloviny 19. století* / ***II. prohlídková trasa***.

Pracovnu kněžny ze Schwarzenbergu *zdobí kolekce tapiserií utkaných v letech 1620–1630* / ***II. prohlídková trasa***.

pokojích posledních Rožmberků, které jsou zařízeny v duchu renesančních interiérů závěru 16. a počátku 17. století, se dochovaly nástěnné malby z roku 1577 s biblickou tematikou. Program výzdoby tu vyjadřuje palčivou touhu posledních Rožmberků po následníkovi. Prohlídka dále pokračuje do čtvrtého patra jižního křídla, kde se nacházejí barokní interiéry kněžny z druhé poloviny 17. a první poloviny 18. století.

V zámecké obrazárně *převládají díla nizozemských mistrů ze 17. století* / ***II. prohlídková trasa***.

Krom Eggenberského sálu se **zlatým kočárem** (str. 26) se jedná o předsíň (tzv. antekameru), jídelnu s rozkládacím stolem, Baldachýnový salon a ložnici se zdobným krbem a zlacenými kamny. Zvláště je nutné zmínit cenné nástěnné koberce. Tento soubor tapiserií, instalovaný na obou prohlídkových trasách a na zámku Hluboká, náleží k nejbohatším šlechtickým sbírkám v Evropě a zaostává jen za papežskými, císařskými a královskými soubory ve Vatikánu, Vídni, Stockholmu a Krakově. Vyvrcholením celé trasy je **Maškarní sál**, jehož stěny zdobí znehybnělá zámecká karnevalová společnost (str. 27).

Druhá prohlídková trasa je spjata s generacemi Schwarzenbergů, které žily na konci 18. století a v 19. věku. Knížecí rodině sloužily komnaty zařízené v duchu módních stylů klasicismu, biedermeieru a historizujících slohů. Interiéry doplňuje řada exponátů, které upomínají na slavné

BAROKNÍ ZÁMECKÉ DIVADLO

❖ V letech **1766–1768** bylo do dnešní podoby přestavěno zřejmě pod vedením schwarzenberského stavitele Andrea Altomonte starší dvorní divadlo Eggenbergů na V. zámeckém nádvoří. Schwarzenberská zámecká scéna nepatří k nejstarším barokního iluzionismu diváka uchvacuje při dodnes funkční výměně kulis. Během pouhých 12 sekund se okouzlené obecenstvo přenese z chrámu do vězení či ze zámecké zahrady do obleženého města. Celá výměna je řízena z mašinerie pod jevištěm a z provaziště nad scénou.

ani nejhonosnějším evropským památkám svého druhu, jako bylo například pompézní divadlo francouzských králů ve Versailles či císařské divadlo ve Vídni. Tato a jiná slavná divadla však v pozdějších letech prošla řadou přestaveb, čímž z větší části ztratila své původní vybavení a vzhled interiérů. To ale není osud krumlovského zámeckého divadla, v němž se původní zařízení více méně dochovalo a podrželo si svou dobovou autenticitu. Vedle zámeckého divadla ve švédském **Drottningholmu** je českokrumlovská zámecká scéna **nejlépe dochovaným barokním divadlem světa vůbec**.

❖ Dodnes existuje **13 základních scénických obrazů**, jako například barokní sál, les, vojenský tábor, přístav a město. Celé kouzlo dotvářely zvukové a vizuální efekty, barevné ohně a kouře, umělé vlnobití, hřmění, padající déšť, pojízdná loďka na rozbouřeném moři a létající stroje. Nejvíce však magický divadelní svět

❖ K vybavení divadla náleží též **540 kusů kostýmů a kostýmových doplňků**, **100 kusů rekvizit, 50 kusů efektových strojů**. Ty jsou uloženy v přilehlém Renesančním domě, který bývá výjimečně přístupný veřejnosti. Několikrát do roka podmanivý svět barokního divadla ožívá během představení oper ze 17. a 18. století s využitím divadelních efektů a dobové pohybové choreografie. Vstupenky na prohlídku divadla se prodávají v pokladně na druhém zámeckém nádvoří.

ZÁMECKÁ ZAHRADA

❖ Bezmála **jedenáctihektarová zámecká zahrada** sloužila oddechu panstva, škádlivým hrám v bludištích či vyjížďkám na loďkách. Její počátky sahají až do poloviny 16. století, rozšířena byla za Eggenbergů v druhé polovině 17. století a zásadně upravena následujícími majiteli Schwarzenbergy v polovině 18. věku. Tehdy knížecí stavitel **Andreas Altomonte** postavil přilehlou budovu zimní **jízdárny**, do centrální části zahrady byla zasazena **Neptunova kaskádová fontána** se sochami mořských božstev. V bazénku fontány byly nejpozději již od roku 1781 chovány **zlaté rybky**.

❖ Schwarzenbergové také nechali přestavět **letohrádek Bellarie**, jehož interiéry zdobí rokoková výmalba ideální přírody zalité jarním sluncem. Kuriozitou je tzv. **kouzelný stůl**. V zadní části zahrady byl v první polovině 19. století zřízen anglický park s romantickým jezírkem a ostrovem. Za odpočinkem vrchnost ze zámeckých komnat do zahrad chodila dlouhou **chodbou**, která vede nad Plášťovým mostem. Dnes podmanivá zeleň s letohrádkem Bellarie také slouží jako kulisa pro divadelní představení, které diváci sledují z **otáčivého hlediště** uprostřed zahrady.

***Letohrádek Bellarie**, rokokově upravený v polovině 18. století, dnes slouží jako kulisa pro divadelní představení před otáčivým hledištěm.*

***Kouzelný stůl** v Bellarii. Toto kuriózní zařízení z roku 1746 sloužilo k vyzdvižení tabulí s jídlem do patra letohrádku – společnost tak nebyla rušena služebnictvem během zábavy.*

Celkový pohled na areál zámku s částí zámecké zahrady.

členy rodu – jako například na všestranně nadanou kněžnu Paulinu, jejíž život předčasně ukončil v Paříži roku 1810 požár na plese. Na Karla Filipa Schwarzenberga, vítěze nad Napoleonem v bitvě národů u Lipska roku 1813. Na Felixe Schwarzenberga, prvního ministerského předsedu císaře Františka Josefa I., či na jeho bratra Bedřicha kardinála Schwarzenberga, váženého pražského a salcburského arcibiskupa. Druhou prohlídkovou trasu ukončuje galerie s obrazy holandských mistrů 17. století a prohlídka dvou chodeb nad Plášťovým mostem, které nabízejí méně obvyklý, ale o to poutavější pohled na historické centrum.

LATRÁN

Název Latrán je zjevně odvozen od latinského termínu „latus“ znamenající bok či postranní část, což vychází ze skutečnosti, že tato čtvrť vznikla spontánně vedle hradu. Původně se jednalo o samostatnou správní jednotku, která nebyla sou-

částí samotného města. Teprve **Vilém z Rožmberka** roku **1555** spojil Latrán a Krumlov v jeden celek. Vilémův mladší bratr **Petr Vok** nechal na ochranu městské čtvrti postavit podle návrhu italského architekta Dominika Benedetta Cometty z Eckthurnu **Budějovickou bránu** (str. 10), která je dnes jedinou dochovanou branou z původního opevnění.

Osadníci Latránu původně zajišťovali hospodářský provoz hradu, také v pozdějších letech byli se sousedním šlechtickým sídlem úzce spjati. Nejvýrazněji propojenost zámku s nejbližším podzámčím dokládá slavnostní oblouk s rožmberským znakem nad latránskou ulicí, který podpírá **spojovací chodbu**. Tento koridor začíná už v zámeckých zahradách, odkud vede přes střechu Barokního divadla a Plášťový most do nejvyššího patra Horního hradu. Bylo možno projít skrze zámecké komnaty a chodby ve střechách až na I. nádvoří, kde po překlenutí medvědího příkopu koridor pokračuje nad ulicemi přes zmíněný oblouk, skrze střechy měšťanských domů až do kláštera.

Chodba postupně vznikala od 16. století, do dnešní doby se zachovala ve stavu z 18. věku. Celkově měří téměř jeden kilometr a sloužila aristokracii

Ulici Latrán *přetíná oblouk, kterým prochází* ***spojovací chodba*** *propojující zámecké budovy a končící až v areálu klášterů. Znaky nad obloukem patří Vilémovi z Rožmberka a jeho třetí manželce Anně Marii Bádenské.*

Bývalý minoritský klášter s kostelem Božího Těla a Panny Marie Bolestné a klášterní zahrada zvaná Tramín.

k nikým nerušené cestě zámeckým a městským areálem. Vrchnost krytou cestu využívala zvláště k návštěvám **klášterů minoritů a klarisek**. Tyto kláštery (dnes již bývalé), založené v 2. polovině 14. století, se ukrývají mimo rušné cesty turistů za měšťanskými domy v latránském podhradí. Svou rozlohou i významem jsou po hradním areálu **druhým největším historickým areálem Českého Krumlova**.

Srdcem stavebně propojených klášterů minoritů a klarisek je **kostel Božího těla a Panny Marie Bolestné**. Bezprostředně na něj navazují tři konventní budovy, hospodářské objekty

a zahrady. Dvojklášteří ve své dnešní podobě je **architektonicky nejdochovanějším uceleným klášterním komplexem v České republice**.

Do minoritského kláštera se vstupuje bránou z Klášterní uličky. Ruch města je zde rázem nahrazen klidem klášterních zahrad. Z klášterních objektů je též veřejnosti **přístupný ambit bývalého minoritského konventu s kaplemi sv. Wolfganga a Panny Marie Einsiedelnské**, s expozicí o historii

Kaple sv. Wolfganga s bohatou středověkou výmalbou i barokními freskami / klášterní expozice.

INTEGROVANÝ OPERAČNÍ PROGRAM
EVROPSKÁ UNIE
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
ŠANCE PRO VÁŠ ROZVOJ
MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR

kláštera a množstvím zachráněných klášterních uměleckých děl.

Bývalý klášter klarisek, přístupný hlavní branou z Latránu, se po rozsáhlé rekonstrukci stal centrem poznávání historie aktivní a tvořivou formou jak pro dětské, tak i dospělé návštěvníky. Netradiční zážitky velkým i malým nabízí prostřednictvím tvořivé **interaktivní expozice** a **řemeslných dílen**. Centrální dvůr kláštera klarisek, který je nyní součástí veřejné komunikace spojující Latrán s Pivovarskou ulicí, je i pomyslnou vstupní branou do dnešních klášterů a je zde umístěno z obou částí areálu přístupné **návštěvnické centrum s prodejem vstupenek do klášterních expozic**.

Z výzdoby **měšťanských domů** nelze pominout **dům čp. 53** naproti

V Řemeslné uličce na Klášterním dvoře můžete navštívit pekařskou, kovářskou, hrnčířskou, sklářskou, barvířskou či brašnářskou dílnu a vyrobit si originální řemeslný výrobek.

Klášterní dvůr a bývalý klášter klarisek, kde najdete tvořivou interaktivní expozici a řemeslné dílny.

KLÁŠTERY MINORITŮ A KLARISEK

❖ **Roku 1350** zakládá v krumlovském podhradí **Kateřina z Rožmberka spolu se svými čtyřmi syny** dvojklášteří bratří a sester řádu sv. Františka. První minorité a klarisky přicházejí do klášterů roku 1357 resp. 1361 a kláštery se v dalších staletích stávají centrem kulturního, společenského a náboženského života, umělecké produkce i cílem poutníků. Rožmberkové své kláštery štědře obdarovávali. Klášterům příslušely výnosy z řady vesnic a dvorů. Obživu klášterní komunity zajišťovaly i rozsáhlé zahrady a hospodářský dvůr kláštera klarisek. Za zmínku z klášterní historie stojí třeba i to, že klarisky vařily pivo a součástí jejich klášterního hospodářského dvora byl **nejstarší krumlovský pivovar**. Do života klášterních komunit v průběhu doby zasáhly i neblahé události. Na počátku 17. století vymírá rožmberský rod a pozdější majetkové přesuny mají vliv na existenci kláštera klarisek, který nepřečkal josefínské reformy a byl **zrušen v roce 1782**. Ke **zrušení kláštera minoritů došlo v roce 1950**, přesně 600 let od jeho založení.

V novodobé historii byly kláštery postupně využívány jako vojenské učiliště, sloužily k ubytování panských úředníků a později zde sídlily různé vzdělávací instituce, ale i sklady. Dnes je **bývalý klášter minoritů v majetku Rytířského řádu Křižovníků s červenou hvězdou a bývalý klášter klarisek v majetku Města Český Krumlov**. V letech 2014–2015 prošel celý areál klášterů rozsáhlou rekonstrukcí. Celoročně přístupné Kláštery nyní nabízí návštěvníkům několik **expozičních okruhů, řemeslné dílny i nejrůznější programy a aktivity pro velké i malé**.

Interaktivní expozice provede tvořivou formou velké i malé návštěvníky doslova od sklepa až po půdu bývalým klášterem klarisek.

Ambit bývalého kláštera minoritů s množstvím zachráněných uměleckých děl / klášterní expozice.

KLÁŠTERNÍ KOSTEL BOŽÍHO TĚLA A PANNY MARIE BOLESTNÉ

❖ Klášterní kostel je srdcem celého klášterního areálu a odděluje od sebe konventy minoritů a klarisek. Kostel, v jádru gotický, získal dnešní podobu v druhé polovině 18. století za vlády **Jana Kristiána z Eggenbergu**. Na jeho radikální přestavbě se podílel i zámecký stavitel Jakub Maggi. Převážná část výzdoby a vybavení kostela i unikátní varhany na minoritském kůru za hlavním oltářem pochází **z konce 18. století**. Dodnes jsou v interiéru kostela dobře patrné součásti **původní gotické výzdoby – oltářní menza, zamřížované okénko** vedoucí do ambitu klarisek, **nástěnné malby**, původní vstup ze sousedního kláštera na kůr klarisek či **socha Piety** umístěná v jednom z bočních oltářů. V souvislosti s kostelem je nutné zmínit i mimořádnou liturgickou slavnost, kdy každoročně **v den svátku Božího těla byly na prostranství zvaném Tramín před kostelem ukazovány svaté ostatky**. Slavnost dosáhla svého největšího věhlasu na konci 14. století a z krumlovského kláštera se tehdy stalo posvátné poutní místo navštěvované i poutníky z ciziny. Kostel

Barokní průčelí kostela Božího Těla a Panny Marie Bolestné v klášterní zahradě zvané Tramín.

po celá staletí nesloužil pouze klášterním komunitám, ale i obyvatelům podhradí a hradním pánům. Právě na kůr klášterního kostela od 16. století vedla střechami domů téměř kilometr dlouhá **krytá spojovací chodba**, vycházející ze zámeckých komnat.

Klášterní kostel je možné navštívit denně v rámci expozice umístěné v ambitu konventu minoritů.

Bohatě zdobený interiér klášterního kostela Božího Těla a Panny Marie Bolestné s gotickou sochou Piety / klášterní expozice.

zámecké Červené bráně. Slepé arkády na jeho fasádě jsou zdobeny alchymistickými a kabalistickými znaky, jež pocházejí z okruhu alchymistů, kteří žili na dvoře Viléma z Rožmberka. Arkády na čelní fasádě nesou cyklus renesančních maleb zobrazujících deset fází v životě muže – od raného dětství až po hluboké stáří a smrt. Za zmínku stojí i freska rožmberského jezdce na průčelí domu **čp. 39** (str. 12), či objekt **čp. 37**, jehož první patro je neseno na krakorcích. Unikátní jsou gotické nástěnné malby českých světců v interiéru domu **čp. 15**, v němž také bydlel Gabriel de Blonde, autor mnohé renesanční výmalby zámku. Spleť bočních uliček nás může dovést do přilehlého **Nového města**, které také neztratilo svou původní autenticitu. V 16. století kryté chodby pro vrchnost vedly až do této městské části, kde se nacházelo sídlo matky posledních Rožmberků, Anny z Rogendorfu. Její vdovská rezidence, ke které náležela renesanční zahrada, je dnes součástí **pivovaru**. V sousedství této **Pivovarské zahrady** se rozprostírá malé náměstíčko, nazývané Na Fortně, kde sídlí Ateliér mezinárodní keramické tvorby.

Nepřehlédnutelnou dominantou Latránu je **věž kostela sv. Jošta**, založeného ve 14. století. K původně gotickému chrámu přiléhal i rožm-

Latrán *– věž bývalého kostela sv. Jošta.*

berský špitál a chudobinec. V druhé polovině 18. století byl kostel zrušen a proměněn v měšťanské příbytky s podmínkou, že bude zachována věž jako okrasa města.

Poblíž někdejšího kostela u mostu přes Vltavu stála nejméně již od 14. století **Lazebna** (čp. 1), v níž na počátku 17. věku žila Markéta Pichlerová, zvaná Mušle, milenka nemanželského syna císaře Rudolfa II. – **dona Julia Caesara d´Austria**. Psychicky nemocný císařský levoboček, který tehdy obýval zámek, svou milou v záchvatu šílenství četně poranil kordem a vyhodil ji

Zámecké schody *vedou z prvního zámeckého nádvoří do ulice Latrán. Zde se otevírá pohled na věž bývalého* ***kostela sv. Jošta****. Na fasádě nejblíže stojícího domu mnoha návštěvníkům uniká komické vyobrazení medvěda vyhlížejícího z okna.*

Latrán *– na renesanční fasádě domu v ulici Nové město stojí za povšimnutí* ***domovní znamení*** *mezi okny vpravo stojícího domu. Takováto označení, kterých je ve městě více, připomínají příslušnost majitele k cechu.*

z okna. Mladičká Markéta sice pád přežila, ale před tragickým koncem uchráněna nebyla. Julius donutil Pichlerovou k další návštěvě zámku a lazebnici roku 1608 bestiálně zavraždil. Na příkaz císaře Rudolfa byl poté jeho nezdárný syn na zámku internován a léčen. Ve svém vězení, takzvaných Pelikánových pokojích, sedával na zamřížovaných oknech a pokřikoval nad městem. Podle kronikáře Václava Březana nelegitimní Habsburk svůj život dokonal roku 1609 na přilehlém prevetu. Dodnes tento záchod na krakorcích vystupuje z jižní zdi Horního hradu nad řekou Vltavou. Jako připomínka oněch temných let je dobře viditelný z Lazebnického mostu. Císařův syn byl pochován na hřbitově v klášteře minoritů na Latránu, kde také nalezla hrob i jeho milenka Markéta. Pohřeb syna samotného císaře se kvůli obecnému pohoršení obyvatel konal urychleně v noci.

VNITŘNÍ MĚSTO

Samotné historické centrum města bezmála ze všech stran obtéká **řeka Vltava**, která spolu s hradbami poskytovala Krumlovským ochranu. Hlavní spojnicí mezi městem a břehem, kde se nachází zámek a čtvrť Latrán, je dřevě-

Lazebnický most *spojuje městské čtvrti Latrán a Vnitřní Město, vlevo bývalá* ***lazebna*** *(čp. 1).*

ný **Lazebnický most**, za nímž se směrem do centra rozbíhá spleť kouzelných uliček. Podél proudu řeky se rozprostírá ulice **Parkán**, v níž byly pro nedostatek místa postaveny malé domky mezi dvěma pásy hradeb. Budovy byly přistavěny k mohutnému opevnění, jak je dobře viditelné v domu **čp. 104** (v současnosti krčma „U Dwau Maryí"). V **Radniční ulici** v domě **čp. 29** (dnes Pohádkový dům; na fotografii) byly nedávno objeveny nejstarší gotické nástěnné malby v Českém Krumlově (z 2. poloviny 14. století).

Pokud se vydáme za Lazebnickým mostem doprava, ponesou nás kroky kolem takzvaného **Vlašského dvora** (čp. 32). Jedná se o nejpozoruhodnější budovu ve městě, která svého času patřila i k nejdražším měšťanským domům. Pro svou rozlohu má průčelí do tří ulic. Stavbu zdobí mimo jiné gotický lomený portál. Na renesanční malířské výzdobě byl zpodobněn i rožmberský trubač Řehoř Schamper. Obdobně zaujme i výmalba takzvaného **Švamberského domu** (Soukenická čp. 35). Zde dokonce malíři nechyběl v 70. letech 15. století ani smysl pro humor a na průčelí ztvárnil koně v kolíbce.

Čp. 19 v **Panské ulici** má majitele připomínané již roku 1459, přičemž přízemní prostory a sklep pocházejí patrně ze 14. století. Ve sklepních

Radniční ulice *vede od Lazebnického mostu na náměstí (vpravo dům čp. 29).*

klenbách se zachovaly otisky prken po vypáleném šalování. Prostory přístupné, dnes Muzeum vltavínů s interaktivní expozicí (pro celou rodinu), věnované světové raritě – vltavínům.

Za Soukenickou ulicí blíže k řece se rozprostírá **ulice Široká**, v níž mineme dům **čp. 77** s vstupním portálem ve stylu saské renesance. V druhé polovině 16. století zde žil správce dolů a především rožmberský **alchymista Antonín Michael z Ebberbachu**. Vilémovi z Rožmberka sloužilo až padesát takovýchto laborantů, mezi nimiž se nacházeli nejen odborníci, ale i řada podvodníků a šarlatánů. Například i věhlasní alchymisté John Dee a Edward Kelley. Samotný rožmberský vladař si nechal zřídit na zámku malou laboratoř v těsném sousedství svých privátních pokojů. Nic lépe než propojenost soukromých komnat a alchymistických nádob, elixírů či astrologických horoskopů nemůže dokládat, jaký význam tyto vědy na dvoře Viléma z Rožmberka hrály.

Další rozlehlou stavbou Široké ulice je bývalý **Měšťanský pivovar** (čp. 70, 71), který byl na místě čtyř středověkých domů postaven v letech 1606–1608. Dnes je v prostorách pivovaru umístěno **Egon Schiele Art Centrum** (str. 51). V blízkém domě **čp. 74** se nachází fragment unikátní podlahy dlážděné z **vepřových kostí**. Jedná se o prv-

NÁMĚSTÍ SVORNOSTI

❖ Čtvercový tvar náměstí byl vyměřen již ve 13. století. **Měšťanské domy** jsou převážně gotické či renesanční a jejich průčelí byla z velké části propojena podloubími. Příbytky byly původně dřevěné, kamenné stavby jsou doloženy až ve 14. a 15. století. Dnešní **radnice** (čp. 1) vznikla v druhé polovině 16. století sloučením dvou starších gotických budov. Vizuálně byly oba domy sjednoceny kolem roku 1597 renesančním štítem, který byl po dvou staletích snížen. Čelní budova fasády je zdobena čtyřmi znaky: města Český Krumlov, českého království a erby majitelů panství – Eggenbergů a Schwarzenbergů. Pozornost si zaslouží i významné gotické a renesanční prvky – klenby, portálky, okenní ostění, fragment gotického okna s kružbovím v podloubí a především pozdně gotické malba z první poloviny 15. století. Ta je k vidění ve vstupním prostoru dnešního **Muzea útrpného práva**, které je umístěno v působivém středověkém sklepení.

❖ Původní radnice se před rokem 1519 nacházela v **domě čp. 3**, k jejímuž zadnímu traktu přiléhala městská **šatlava**.

❖ Prostor náměstí doplňuje **kašna a morový sloup** se sochou Panny Marie Immaculaty z let 1712–1716. Jeho stavba byla financována kněžnou Marií Ernestinou ze Schwarzenbergu z vděku za ukončení morové epidemie, která zachvátila město v letech 1680–1682. Morový sloup byl v polovině 19. století obestavěn kašnou původně stojící uprostřed náměstí.

❖ **NÁMĚSTÍ LÁSKY**

Raritou Českého Krumlova je, že se v květnu náměstí Svornosti přejmenovává na celý měsíc na náměstí Lásky. Příchod jara ve městě doprovází navíc řada kulturních akcí, např. **Kouzelný Krumlov** (více na **www.ckrumlov.info**).

***Barokní morový sloup** a kašna stály původně odděleně. Teprve v polovině 19. století byly obě okrasy náměstí stavebně spojeny.*

*Pohled na **Regionální muzeum** (původně jezuitský seminář) z uličky Parkán.*

*Soukenická čp. 35, tzv. **Švamberský dům**, na fasádě jsou fragmenty pozdně gotických maleb.*

ní nález svého druhu v Čechách. Pozornost turistů budí i nápaditá renesanční výmalba nárožního **domu čp. 54** s bohatou ornamentální výzdobou, iluzivními architektonickými prvky a figurálními motivy. Na západním průčelí obydlí vyhlížejí z namalovaných oken muž, žena a opice. Přes malé náměstíčko **Na Louži**, kde se k odpočinku nabízí stejnojmenná restaurace zařízená ve stylu předválečné „putyky", vede cesta Kájovskou ulicí k **mostu Edvarda Beneše**. Před ním se v **Hradební ulici** zachovala část středověkého městského opevnění.

*Průčelí tzv. **Vlašského dvora** v Panské ulici, jednoho z nejrozlehlejších měšťanských domů ve městě. Na renesančním sgrafitu je vyobrazen rožmberský trubač, možná pozounér Řehoř (Gregor) Schamper, člen hudebního souboru Viléma z Rožmberka.*

***Široká ulice**, v pozadí Egon Schiele Art Centrum (bývalý pivovar).*

Od **mostu Edvarda Beneše** vede Kostelní ulicí cesta ke **kostelu sv. Víta** (str. 56), který je vedle zámku ústřední dominantou historického centra. U kostelních schodů nás zaujme architektonicky nápaditá budova tzv. **Kaplanky** (čp. 159), zvláště její nárožní arkýř s pětilistou rožmberskou růží. Na této pozdně gotické budově se poprvé v Českém Krumlově uplatňují renesanční prvky.

Za **Kaplankou** od 14. až do 18. století vznikal komplex budov, v nichž sídlil prelát – nejvyšší místní církevní hodnostář. Současná podoba **prelatury** prošla kvůli četným požárům od 14. až do 20. století řadou přestaveb. Ta nejzásadnější proběhla na konci 60. let 18. století, kdy reprezentativní sál okrášlil originální rokokovou výmalbou **František Jakub Prokyš** (takzvaný Prokyšův sál).

Další významnou církevní institucí v Českém Krumlově byl jezuitský řád, jejž do města pozval Vilém z Rožmberka. V sousedství **prelatury** nechal pro jezuity v letech 1586–1590 nákladně vybudovat podle projektu architekta Baldassara Maggiho z Arogna **kolej**. Jednalo se o jeden z prvních ústavů tohoto řádu v Čechách. Fasády domu jsou zdobeny sgrafity a nástěnnou výmalbou v lunetových římsách. Na nádvoří

EGON SCHIELE ART CENTRUM

***Egon Schiele** (1890–1918)*

Egon Schiele, umělec, který je řazen mezi přední evropské **expresionisty**, často a rád pobýval v Českém Krumlově, rodišti své matky. Město ho inspirovalo k vytvoření řady kreseb a obrazů často nazývaných **Mrtvé město**, Žluté město či Město na modré řece. U krumlovských měšťanů vyvolával Schieleho bohémský život a erotické náměty kreseb pohoršení a pobouření – a to byl důvod, proč se zde trvale neusadil. Životu a dílu umělce je věnována prestižní **galerie moderního umění Egon Schiele Art Centrum**, sídlící v komplexu budov bývalého městského pivovaru ze 16. století v Široké ulici. Galerie nabízí na ploše více jak 4 000 m² zejména klasické umění 20. století, výměnné výstavy současného umění a spravuje mezinárodní ateliéry.

→ ***Egon Schiele***
Portrét Poldi Lodzinsky (dcera krumlovského fiakristy)
1910, olej na plátně.

*Lávka v Široké ulici přes **mlýnský náhon**, vlevo objekty již zaniklého mlýna, který je písemně doložen v polovině 14. století.*

jsou vyobrazeny i erby zakladatelů – Viléma z Rožmberka a jeho manželky Polyxeny z Pernštejna. V současné době využívá majestátní budovu **hotel Růže**. Součástí dnešního hotelového komplexu je i přilehlý dům čp. 153, v němž jezuité zřídili roku 1613 divadlo. Bratři Tovaryšstva Ježíšova si nechali postavit v polovině 17. století pro pedagogické účely ještě **seminář** (čp. 152). Jedná se o první krumlovskou budovu v barokním slohu. Ve velkolepě pojatém objektu v současné době sídlí **Regionální muzeum**, kde se nachází keramický model historického jádra Č. Krumlova – největší svého druhu na světě. Zmíněné církevní stavby (prelatura, jezuitská kolej a seminář) vznikly podél Horní ulice, nazvané po zbořené horní bráně. Ta bránila město nad prokopanou šíjí (tzv. Myší dírou), kterou překlenuje mohutný **kamenný most** z 18. století. Za ním se nachází budova **městského divadla**.

Město a okolí

Pokud se vrátíme k **mostu Edvarda Beneše** a přejdeme jej, po levé ruce se na druhém břehu rozprostírá městský park. V Linecké ulici se nachází **Museum Fotoatelier Seidel** (str. 55) a o kousek dále **židovská synagoga** z počátku 20. století. To

*Horní ulice – **Kaplanka**, jedna z prvních staveb ve městě s renesančními prvky, a schody ke **kostelu sv. Víta**.*

se již nacházíme v městské čtvrti **Plešivec**, jejíž historická část je prohlášena za městskou památkovou zónu. Z mostu Edvarda Beneše je pěkný pohled i na druhou stranu, na **Rybářskou ulici** s původními domky, které dnes slouží jako penziony a restaurace. Uličkou se dostaneme po nábřeží až k jezu, kde můžeme přihlížet zápolení vodáků, kteří pod Plášťovým mostem každoročně zdolávají tuto překážku.

← *Z **Masné ulice** se otevírá pohled na zámeckou věž.*

MUSEUM FOTOATELIER SEIDEL

❖ Kouzlo Českého Krumlova učarovalo nejednomu malíři či fotografu, k těm nejznámějším bezesporu patří fotograf **Josef Seidel** (1859–1935). Přišel do Českého Krumlova roku 1888. Na fotografiích zachycoval nejen život města, ale i rozsáhlou část Šumavy. Patřil k průkopníkům moderních metod ve fotografii. Po jeho smrti převzal podnik syn **František**. Dodnes se z tvorby Seidlových dochovalo na **140 000 snímků**, které spravuje a široké veřejnosti zpřístupňuje Museum Fotoatelier Seidel. Museum sídlí v Linecké ulici v původním objektu, který nechal Seidel přestavět na ateliér roku **1905**.

Unikátní je nejen dochované množství historických fotografií, které mají značnou dokumentární hodnotu, ale i na svou dobu velmi moderní vybavení podniku.

KOSTEL SV. VÍTA

❖ Vedle rozlehlého zámku je druhou největší dominantou Českého Krumlova kostel sv. Víta. Snad zde již stála svatyně ve 13. století. S jistotou víme, že v první polovině 14. století započal **Petr I. z Rožmberka** se stavbou gotického kostela pod vedením německého stavitele Linharta z Aldenberku.

❖ K zásadní přestavbě došlo zhruba v letech 1407–1439, kdy bylo nové velkolepě pojaté trojlodí kostela sklenuto síťovou a křížovou klenbou podle návrhu Mistra Jana. Nad **vstupním portálem** je nástěnná malba Nanebevzetí Panny Marie z počátku 15. století. Kostel byl do roku 1585 obklopen **hřbitovem**, který dodnes připomíná několik **náhrobních kamenů**. Taktéž i samotný chrám posloužil jako pohřebiště některých majitelů panství.

❖ V letech 1593–1597 byl interiér kostela obohacen monumentálním náhrobkem s epitafem zde pochovaného Viléma z Rožmberka. Z náhrobku se dochovaly sloupy, které jsou dnes součástí baldachýnu nad křtitelnicí, a náhrobní kameny **Viléma z Rožmberka** a jeho třetí manželky **Anny Marie Bádenské**. Ty jsou dnes umístněny na boční stěně poblíž barokní **kaple sv. Jana Nepomuckého**, vybudované v letech 1726–1729. V této boční svatyni byly uloženy ostatky Eleonory Amalie ze Schwarzenbergu († 1741) a srdce dalších sedmi příslušníků rodu. Zasvěcení kaple tomuto světci není náhodné. Sv. Jan Nepomucký se stal patronem Schwarzenbergů a je mu přisuzována zásluha na záchraně rodu.

❖ Zmíněná kněžna **Eleonora Amalie** se pro roztržku zhruba dvě desetiletí nestýkala se svým manželem **Adamem Františkem ze Schwarzenbergu**. Z jejich svazku doposavad nevzešel syn a rod stál před hrozbou vymření. Teprve když se znesváření manželé roku 1721 náhodně potkali v chrámu sv. Víta na Pražském hradě u hrobu Jana Nepomuckého, došlo k usmíření, po kterém se do roka, prý právě zásluhou českého světce, narodil **vytoužený mužský dědic**.

Pohled do klenby na znak s nápisem připomínajícím Linharta z Aldenberku, který stavěl gotickou část chrámu po roce 1340.

***Kaple sv. Jana Nepomuckého**, po stranách náhrobní kameny Viléma z Rožmberka (vlevo) a jeho manželky Anny Marie Bádenské, které sem byly přeneseny z původní hrobky, která ustoupila stavbě nového hlavního oltáře.*

*Při pohledu **hlavní lodí směrem k oltáři** vidíme prostor chrámu, tzv. síňové nebo halové trojlodí, jehož síťová klenba je nesena na osmi sloupech.*

*Cisterciácký klášter ve **Zlaté Koruně** (asi 5 km severovýchodně od Českého Krumlova, v údolí řeky Vltavy) založil, zejména kvůli posílení panovnického vlivu v jižních Čechách, roku 1263 král Přemysl Otakar II.*

Na závěr ještě pár tipů na výlet

Kousek za městem, na Chvalšinské ulici, můžete navštívit **grafitové doly**. Zajímavá prohlídka je obohacena o projížďku důlním vláčkem.

Z Horní Brány můžete podniknout nenáročný výstup k **barokní kapli na Křížové hoře**, odtud uvidíte historické centrum a zámek jako na dlani.

Velmi oblíbeným, ale trochu vzdálenějším cílem je hora **Kleť** (1 084 m n. m.); od zámku trvá cesta na vrchol asi tři hodiny a je značená. Na vrcholu čeká odměna v podobě výhledu **z nejstarší kamenné rozhledny** (1822–1825) v České republice – za příznivého počasí jsou z ní vidět hře-

***Vyšší Brod** – klášterní kostel Nanebevzetí Panny Marie, pod jehož kněžištěm se nachází hrobka Rožmberků.*

*Státní hrad **Rožmberk** – jeden z nejstarších hradů Vítkovců, předchůdců mocného rodu Rožmberků. Původně šlo o komplex dvou hradů (Dolní hrad a Horní hrad). Z Horního hradu se dodnes dochovala pouze věž Jakobínka (v popředí snímku).*

beny Alp. Na cestu dolů si pak můžete půjčit koloběžku nebo můžete sjet lanovkou do Krásetína a vrátit se do Českého Krumlova vlakem.

Poblíž Českého Krumlova najdete celou řadu historických památek, z nichž lze doporučit mimo jiné bývalý cisterciácký **klášter ve Zlaté Koruně**, svého času jeden z nejbohatších konventů tohoto řádu v Čechách. Dodnes však funguje **cisterciácký klášter ve Vyšším Brodě**, jenž více než tři staletí sloužil jako pohřebiště Rožmberků. S tímto rodem je spjatý **hrad Rožmberk**, po němž byli zámožní jihočeští velmožové i pojmenováni.

*Letecký pohled na vrchol **Kleti** s vysílačem a kamennou rozhlednou, v údolí vidíme **Český Krumlov**.*

2000
1992 *Český Krumlov zapsán do Seznamu světového dědictví UNESCO*
1992
Hitlerova Německá říše 1939–1945
1900
moderní umění
Egon Schiele
klasicismus, romantismus, historizující slohy *(str. 45)*
1800
Schwarzenbergové 1719–1939 *(str. 30)*
1766 *Zámecké divadlo*
1748 *Maškarní sál*
1700
baroko, rokoko
Eggenbergové 1622–1719
1600
Habsburkové 1602–1622
renesance *(str. 27)*
(str. 6)
1500
Rožmberkové 1302–1602
1400
gotika *(str. 12)*
1309 *Český Krumlov poprvé uveden jako město*
1309
1300
páni z Krumlova od 1. pol. 13. stol. do r. 1302
1253
1253 *první písemná zmínka o krumlovském hradu*
1200
období předrománské a románské

Zámecká pokladna, tel.: +420 380 704 721 **A**

I. prohlídková trasa (str. 22–27) **B**

II. prohlídková trasa (str. 28–29) **C**

měsíc	otevřeno	poslední od:
duben a říjen *	9.00–17.00	16.00
květen a září *	9.00–17.00	16.00
červen – srpen	9.00–18.00	17.00

Věž (str. 17) celoroční provoz **D**

duben a říjen *	9.00–16.30
květen a září *	9.00–16.30
červen – srpen	9.00–17.30

Barokní divadlo (str. 30–31) **E**

květen – říjen	10.00, 11.00, 13.00, 14.00 a 15.00

Lapidárium (str. 21) **F**

červenec, srpen	10.00–17.00

Zámecká zahrada (str. 32) **G**

duben a říjen *	8.00–17.00
květen – září *	9.00–19.00

Hradní muzeum (str. 18) **J**

celoročně	9.30–16.00

* denně mimo pondělí

ZÁMECKÉ INFORMAČNÍ CENTRUM (2)
Castle Information Centre
Zámek 57 / Castle 57 – I. nádvoří / I. courtyard
381 01 Český Krumlov
Tel.: +420 380 725 110 • GSM: +420 777 723 262
FAX: +420 380 712 424 • info@visitceskykrumlov.cz
Otevřeno denně / Open daily

VisitCeskyKrumlov.cz

Prodej vstupenek, informace, museum shop **A**
Vstup na I. prohlídkovou trasu **B**
Vstup na II. prohlídkovou trasu **C**
Vstup na věž **D**
Vstup do barokního divadla **E**
Lapidárium **F**
Vstup do zámecké zahrady **G**
Václavské sklepy (Galerie keramické tvorby) **H**
Hradní muzeum **J**

I. – V. zámecké nádvoří **I.**

Červená brána (str. 16) 1
Solnice (str. 16) 2
Apotheka Café Bar 3
Zámecká apartmá – dům U Tří havranů 4
Konírny (galerie DOXA) 5
Staré purkrabství 6
Barokní kočárovny 7
Panský špitál 8
Pivovar 9
Kovárna 10
Ledárna 11
Stará lékárna 12
Medvědí příkop (str. 6) 13
Věž (str. 17) 14
Hrádek (str. 18) 15
Nové purkrabství (str. 17, 18) 16
Mincovna (str. 19) 17
Máselnice (str. 19) 18
Horní hrad (str. 20) 19
Plášťový most (str. 11) 20
Zámecké barokní divadlo (str. 30) 21
Renesanční dům 22
Zámecká zahrada (str. 32) 23
Zimní jízdárna 24

REGIONÁLNÍ MUZEUM V ČESKÉM KRUMLOVĚ

„Dějiny města a regionu od pravěku až do současnosti“
Stálá expozice, sezónní výstavy, kulturní akce, unikátní keramický model města, terénní stanice experimentální archeologie, přednášky a workshopy.

Otevřeno od dubna do prosince: út–ne 9:00–12:00 / 12:30–17:00
Horní ulice 152, 381 01 Český Krumlov | info@muzeumck.cz
www.muzeumck.cz

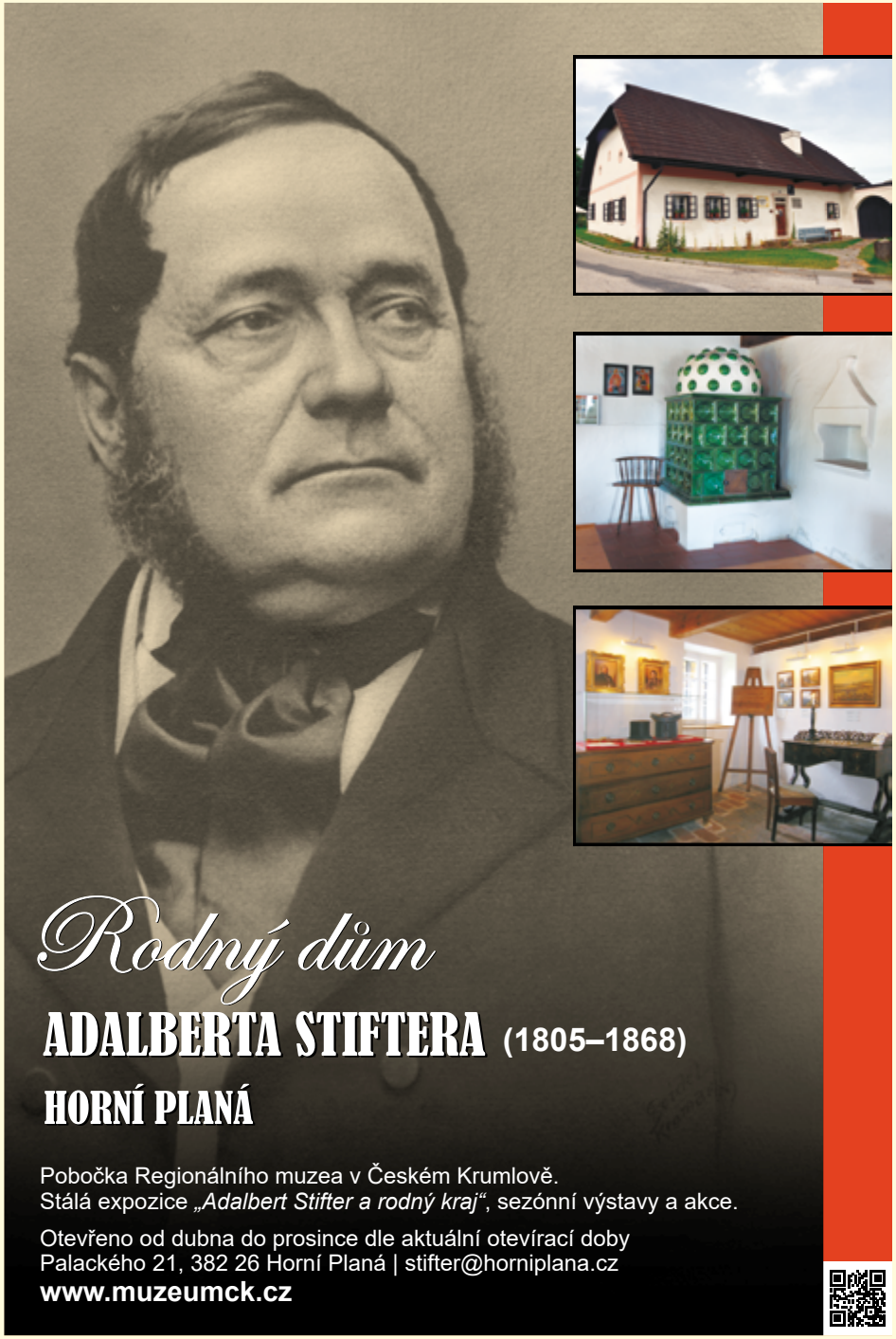

Rodný dům ADALBERTA STIFTERA (1805–1868)

HORNÍ PLANÁ

Pobočka Regionálního muzea v Českém Krumlově.
Stálá expozice *„Adalbert Stifter a rodný kraj“*, sezónní výstavy a akce.

Otevřeno od dubna do prosince dle aktuální otevírací doby
Palackého 21, 382 26 Horní Planá | stifter@horniplana.cz
www.muzeumck.cz

Návštěva Českého Krumlova není jen prohlídka hradu a zámku!

Chtěli byste navštívit českokrumlovské podzemí, dozvědět se něco o hornické historii města, udělat si bližší představu o hornické profesi? Navštivte grafitový důl v Českém Krumlově!

Co vás čeká? *Předtím, než se vydáte na samotnou prohlídku dolu, vybavíme vás speciálním oblečením, jehož součástí je i důlní lampa. Následně vás do podzemí zaveze důlní vlak, tentýž, kterým dříve jezdili horníci na směnu. Po příjezdu na první stanoviště vystoupíte a dále budete pokračovat pěšky. Během prohlídky si na vlastní kůži vyzkoušíte, v jakých podmínkách horníci pracovali a poznáte, jaké stroje při práci využívali. Z výkladu průvodce se dozvíte, jakým způsobem těžba probíhala, jak se grafit zpracovával a co se z něj vyrábělo.*

Exkurze probíhá pod vedením průvodce.
Počet osob v prohlídce: *10 až 36*
Doba trvání prohlídky: *cca 70 min.*
Délka pohlídkové trasy: *2 km*
(1 200 m vláčkem, 800 m pěšky)

Pozor! Exkurzi je vhodné absolvovat v teplejším oblečení – teplota v dole je cca 10° C

Grafitový důl Český Krumlov spol. s r. o.
Chvalšinská ul. 243
381 01 Český Krumlov
Kontakt: Ing. Viktor Weis
Rezervace: 380 711 199
grafitovydul@seznam.cz
www.grafitovydul.cz
48°49'1.594"N, 14°18'17.547"E

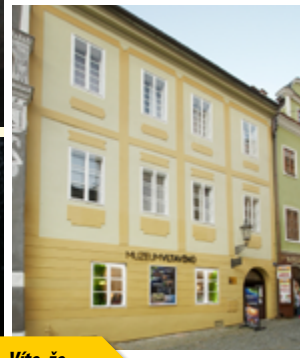

Víte, že…

… vltavíny vznikly díky dopadu vesmírného tělesa na Zemi?
… jsou raritou, která se jinde na světě nevyskytuje?
… vltavíny znali a používali lidé již v době kamenné?
… vltavíny přiletěly do Čech z Bavorska vzduchem?

MUZEUM VLTAVÍNŮ

Český Krumlov

V Muzeu uvidíte tyto „drahokamy z vesmíru" v plné kráse a prožijete celý jejich příběh. V moderní interaktivní expozici se pobaví celá rodina. Dozvíte se při tom spoustu zajímavostí nejen o vltavínech, ale i dalších tématech, od vyhynutí dinosaurů až po nejnovější poznatky kosmického výzkumu. Muzejní obchůdek nabízí široký sortiment šperků s přírodními i broušenými vltavíny, stejně jako suvenýry a sbírkové kameny.

Panská 19, 381 01 Český Krumlov
Otevřeno denně 10.00–18.00
tel.: +420 734 174 130
muzeum@vltaviny.cz
www.vltaviny.cz
GPS: 48°48'40.354"N, 14°18'52.201"E

PRAHA – COLLECTION JEWELLERY

Reprezentant světoznámé společnosti **S&A AMBER JEWELLRY**, která zhotovuje kolekce šperků výhradně s jantarem. Vlastníme zlatnickou dílnu, kde svým klientům nabízíme nejlepší služby a servis včetně broušení vltavínů a granátů, které nabízíme v neotřelých designových kolekcích. Našim zákazníkům se tak otvírá široká škála nabídky **designových šperků z jantaru**, **vltavínů** a **granátů**. Věříme, že si u nás vyberete ten pravý šperk, který podpoří vaši jedinečnou osobnost.

Těšíme se na vaši návštěvu.

Latrán 20

Dlouhá (*Radniční*) 100

Horní 158

Praha - collection s.r.o.
Jewellery
S&A jewellery design

Praha-collection s. r. o.
Latrán 20, Latrán 45, Horní ul. 158,
Dlouhá 100, Dlouhá 29
Český Krumlov
tel.: 380 731 332, mob.: 721 613 609

EGON CAFÉ

• café • bistro • wine • bar •

Jsme **rodinná kavárna**
v centru Českého Krumlova.
Jsme součástí **Galerie Egon Schiele Art Centrum**.
V naší nabídce naleznete výběr kávových specialit, rakouských vín, domácích zákusků, opékaných toustů, panini a pochutin k vínu.
Páteční a sobotní večery patří koktejlům a noční zábavě.
Na objednání rádi připravíme i rodinné oslavy, rauty a společenské akce.

Široká 71, 381 01 Český Krumlov
tel.: +420 775 574 510
info: egoncafe@email.cz
www.egoncafe.cz
@egoncafe

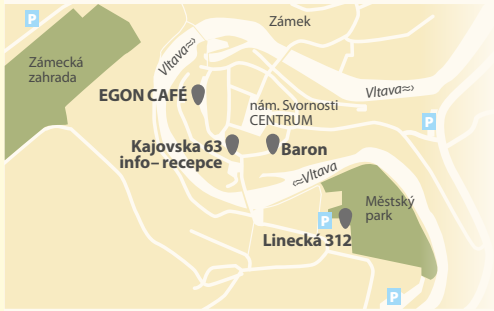

RODINNÉ APARTMÁNY
v centru Českého Krumlova

Apartments Kájovská 63
Výběr ze 4 prostorných apartmánů s kuchyňským koutem, výhledem na řeku a do historického centra.

Apartment Baron
Prostorný apartman 90 m² pro 2–4 osoby. Moderně vybavený interiér. Letní terasa s výhledem na řeku.

Apartments Linecká 312
Prostorné apartmány s kuchyní a moderním designem. Výhled na historické centrum, řeku a městský park.

Info – recepce
Kájovská 63, CZ – 381 01 Český Krumlov
tel.: +420 **775 574 510**
info: apartmanyckrumlov@email.cz
www.apartmanyckrumlov.cz
@apartmanyckrumlov

Wifi připojení zdarma • Hlídané parkoviště a garáže pro motocykly

ZÁMECKÁ APARTMÁ

MDLVI

ZÁMECKÁ APARTMÁ
CASTLE APARTMENTS

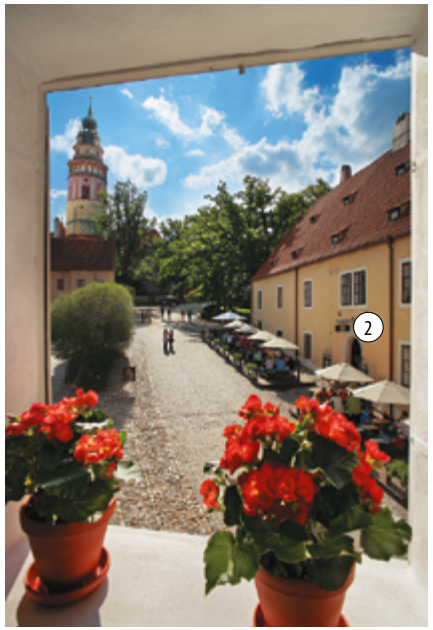

pohled z okna Domu U Tří Havranů

Dům U Tří Havranů

Dům U Kominíka

Dům U Trumpetisty

② i RECEPCE

Zámecké informační centrum
Zámek 57, I. nádvoří
CZ – 381 01 Český Krumlov

Tel.: +420 380 725 110
GSM: +420 777 723 262
Fax: +420 380 712 424
recepce@zameckaapartma.cz
www.zameckaapartma.cz
Zámecká apartmá Český Krumlov

Český Krumlov
centrum – náměstí

• komfortní pokoje • apartmány • seminární prostory
• konference • teambuildingy • restaurace Petr Vok
• restaurace Don Julius • grilovací terasy
• kavárna s terasou • hudba, tanec a cocktail bar
• směnárna • garáž, vlastní místa k parkování

ZLATÝ ANDĚL s. r. o.

nám. Svornosti 11
CZ – 381 01 Český Krumlov
Tel.: +420 380 712 310
info@hotelzlatyandel.cz
www.hotelzlatyandel.cz

Apartmány Krumlovský mlýn

luxusní ubytování v centru Českého Krumlova v objektu bývalého mlýna

výběr ze dvou prostorných apartmánů (60 a 70 m^2)

výhled na řeku, mlýnský náhon i českokrumlovský zámek

v interiéru se snoubí atmosféra historických prostor s prvky moderního designu

vybavení odpovídající kategorii First Class****

WiFi připojení k internetu zdarma

Široká 82
Český Krumlov
tel.: +420 736 634 469
www.millapartment.cz

Authentic Café restaurant

Dům **"U modrého koně"**, číslo popisné 9, je gotického původu, patrně již z počátku 14. století. V interiéru domu, kde je nyní restaurace Authentic Café, je k vidění mimořádné **mramorové lavabo** (liturgické umyvadlo) z doby pozdní gotiky, o kterém se říká, že patří mezi první lavaba v měšťanském domě. Historie majitelů domu je dlouhá. Ale zajímavostí je, že **Vilém z Rožmberka** převedl dům roku 1589 na město s podmínkou, že v něm musí být zachována hostinská činnost, jak tomu bylo již dříve. To platí i v dnešní době, kdy se v interiérech domu stále nachází restaurace – Authentic cafe, kterou rodina majitelů provozuje již **25 let**. Restaurace je i pro svůj cukrářský sortiment oblíbena zvláště mezi místními obyvateli. Rodina majitelů je právem pyšná na své vyhlášené **karamelové větrníky** a **"dortíky"** upečené podle **tradičních českých receptů**. Ač je interiér restaurace spíše kavárenský, neváhejte přijít i na dobrý **oběd** či **večeři**. Servírujeme klasická jídla, jako je **kachna s knedlíkem a červeným zelím**, ale i jídla mezinárodní kuchyně, např. **pomalu pečený roastbeef se steakovými hranolky a domácí tatarkou**. Za ochutnání stojí specialita paní majitelky – **ovocné knedlíky** z tvarohového těsta a marcipánu, sypané tvarohem. Určitě vás zaujme také interiér restaurace, na němž si dali majitelé opravdu záležet. Celá restaurace je vyvedena v **prvorepublikovém stylu Art Deco**.

Vynikající domácí zmrzlinu si můžete v letních měsících vychutnat při posezení na terase s výhledem na zámeckou věž.

Otevřeno:
v letních měsících od 9:00 do 22:00,
v zimních od 9:00 do 19:00
tel.: 380 711 558
www.authenticcafe.cz

ČESKÝ·KRUMLOV·ORIGINAL
TRADIČNÍ
REGIONÁLNÍ·PRODUKT

Výrobky prodávané pod značkou **ČESKÝ KRUMLOV ORIGINÁL** jsou místní tradiční produkty vycházející z původních receptur a výrobních postupů. Při jejich ruční výrobě jsou využity pouze kvalitní suroviny a produkty pocházející od producentů z okolí Českého Krumlova.

Staročeský perník vyrábíme přímo v naší provozovně podle původní receptury z 16. století.

TRADITIONAL
REGIONAL·PRODUCT

Karamel

A život je hned sladší

Jak v Českém Krumlově TEKUTÝ KARAMEL na svět přišel?

Tento příběh, skoro až pohádkový, se v rodině **Ireny** a **Vaška Kalkušových** začal psát již dávno. Dlouhé roky si vyráběli tekutý karamel k dochucování různých nápojů a jídel. Svou specifickou chutí osvěží studené i teplé alko i nealko nápoje, zpestří ovocné i zeleninové saláty, dosladí kaše či poháry, dochutí některé omáčky i masa. Tahle dobrota oslnila jejich přátele do té míry, že se manželé Kalkušovi rozhodli nenechat si ji jen pro sebe. Navíc svou ruční výrobu tekutých karamelů postupně rozšířili a k Českému karamelu tak přibyl Českokrumlovský karamel od Vaška **s různými chuťovými variacemi**. Například kávový, kakaový s vanilkou, různé bylinkové, slaný chilli karamel s rozmarýnem či Evin mls – sušené ovoce v karamelu. Šupinky pravého zlata se zase třpytí v karamelu Zlatém …

Tuto **místní specialitu**, oceněnou porotci mnoha soutěží včetně mezinárodní, máte možnost zakoupit v infocentrech a na vybraných místech v Českém Krumlově, která najdete na mapě na jejich webu. Navštívit můžete i jejich **karamelovnu**, kde všechny ty voňavé procesy probíhají. Najdete ji pouhých 15 minut chůze od historického centra.

Irena a Vašek Kalkušovi
Karamelový sen s. r. o.

Výrobna/karamelovna sídlí:
U Poráků 512
381 01 Český Krumlov

Tel: +420 723 367 420 a +420 723 550 005
www.ceskykaramel.cz
www.facebook.com/ceskykaramel

Retro café & restaurant

Hradební 60
381 01 Český Krumlov
rezervace +420 775 641 008
www.retrocafe.cz

Rodinná restaurace
s vlastní pražírnou kávy
- kuchyně inspirovaná Itálií
- PINSA ROMANA
- venkovní terasa, dětské hřiště
- káva z vlastní pražírny

@retro.kavarna

RESTAURANT • BAR U BEJKA

RESTAURANT • BAR
U BEJKA
Český Krumlov, Linecká 41
Tel.: +420 728 567 057
ubejka@email.cz
www.ubejka.cz

- *bohatá nabídka jídel (hovězí i vepřové steaky a kuřecí prsa, tatarák, domácí burgery, saláty, chléb se sádlem, …).*
- *několik druhů českých piv, moravských vín, alkoholických a nealkoholických nápojů.*
- *folková a country vystoupení, televizní sportovní přenosy.*
- *vaříme denně do 24 h.*

LIVING RESTAURANT Papa's

PAPA'S LIVING RESTAURANT
Latrán 13, 381 01 Český Krumlov
Rezervace tel.: +420 702 215 965

www.papas.cz **papas@papas.cz**

Kapacita: 65 míst uvnitř / 70 míst na terase
domácí těstoviny
jedinečné steaky & čerstvé saláty

VINOTÉKA DIONYS Český Krumlov

VINOTÉKA DIONYS
Po Vodě 283
381 01 Český Krumlov
REZERVACE
Tel.: **778 094 339**

- *výběr kvalitních vín z Moravy, Černé Hory, Toskáska…*
- *setkání a degustace s předními moravskými vinaři…*
- *možnost ochutnávek na míru*

Monnalisa

MONNALISA
Gelateria Caffetteria Bar
Hradební 61
381 01 Český Krumlov
Tel.: +420 607 465 891
gelateriamonnalisa@gmail.com
gelateriamonnalisa

„MY MÁME JEN PRAVOU ITALSKOU ZMRZLINU A KÁVU“

NONNA GINA

NONNA GINA
Pizzeria Italiana
Klášterní ulice 52
381 01 Český Krumlov
Tel.: +420 380 717 187
pizzeria Nonna Gina

• typická italská restaurace
v historickém centru blízko zámku
• tradiční italská kuchyně
• velký výběr nejlepších italských vín

Areál BOBOVKA Lipno nad Vltavou

www.bobovkalipno.cz

CELOROČNÍ RODINNÝ AREÁL BOBOVKA Lipno nad Vltavou

Bobovat za každého počasí a po celý rok? Jasně, jedééém směr Lipno nad Vltavou, centrální parkoviště, 100 m pěšky a už je vidíte: dvě bobové dráhy – **horskou** a **sportovní**, vzájemně propleteny. Jediné místo v ČR, kde najdete obě dráhy pohromadě!

Na horské bobové dráze si užijete jízdu tak trochu z ptačí perspektivy, zlatým hřebem jsou 2 zatáčky s téměř 360 stupni. Horská dráha je díky bezpečnostním pásům a automatickým brzdám vhodnější pro rodiny s dětmi. Druhou, kilometrovou korytovou dráhu, ocení spíše sportovnější jezdci. Rychlost si v obou případech řídíte sami pomocí brzdy.

Děti od 3 let jezdí s rodiči, od 8 let mohou samy. **V areálu je také stylová hospůdka s celoroční teplou kuchyní a v létě s příjemným venkovním posezením s grilem a mnoha atrakcemi pro vaše děti.**

CELÝ AREÁL JE BEZBARIÉROVÝ.

Kontakt: Slupečná 301, CZ – 382 78 Lipno nad Vltavou
Tel.: +420 602 780 726, info@slideland.cz
GPS: 48°38´47.377"N 14°13´18.811"E

FRUKO SCHULZ

Jedna z nejznámějších a nejúspěšnějších jindřichohradeckých firem se zaměřuje na výrobu lihovin a likérů – ve svém oboru patří dokonce mezi pět největších v republice.

Předchůdcem byl rodinný podnik Moritz Schulz – ovocná vína, první výrobce ovocných a dezertních vín v Rakousku-Uhersku. Komunisté po únorovém převratu 1948 podnik znárodnili a v rukou státu byl až do roku 1993, kdy byl v restituci navrácen Rudolfu Schulzovi, synovi původních majitelů. Byla založena společnost Fruko–Schulz, spol. s r. o.

Jiráskovo předměstí 629/III | 377 01 Jindřichův Hradec
Tel.: +420 384 321 081, fax.: +420 384 321 087
www.fruko.cz

FRUKOIL

Víte, že v Jindřichově Hradci je čerpací stanice, kde si můžete nechat „natankovat" vedle pohonných hmot také Tuzemák? Tuto kuriozitu provozuje od roku 2002 ***čerpací stanice FRUKOIL*** *(Jiráskovo předměstí 629).* *Stačí, když si přinesete vhodnou nádobu, a můžete si odvézt z Jindřichova Hradce unikátní suvenýr – stáčený RUM.*

ČESKÝ KRUMLOV
UNESCO WORLD HERITAGE

INFO CENTRUM
ČESKÝ KRUMLOV

Váš partner pro turistický servis v Českém Krumlově a okolí

Kompletní servis & aktuální informace o nabídce a kulturním dění

Pobytové programy
Organizace atraktivních pobytů a výletů pro skupiny i individuální klienty
Ubytovací servis
Doporučení, vyhledávání, rezervace
Průvodcovské služby
Zajištění profesionálních průvodců pro skupiny i jednotlivce
Vstupenkové centrum
Rezervace a předprodej vstupenek na akce v Českém Krumlově i okolí
Mapové centrum
Široký výběr map, turistických průvodců, pohlednic a suvenýrů

Internet, směnárna, úschovna zavazadel, zajištění transferu a taxi, autobusové jízdenky vnitrostátní i mezinárodní, vystavování karet **ISIC** a **IYTC** a mnoho dalších služeb.

INFOCENTRUM Český Krumlov
Oficiální turistické informační centrum města
náměstí Svornosti 2, CZ – 381 01 Český Krumlov
tel.: +420 380 704 622-3, fax: +420 380 704 619
e-mail: info@ckrumlov.info
www.ckrumlov.info

museum
fotoateliér
seidel

9 788073 391553

ZASTAVTE SE V MINULOSTI

MUSEUM FOTOATELIÉR SEIDEL

LINECKÁ 272, ČESKÝ KRUMLOV, TEL.: +420 736 503 871
INFO@SEIDEL.CZ, WWW.SEIDEL.CZ, FOTOBANKA.SEIDEL.CZ
OTEVŘENO CELOROČNĚ